

Roll No.....
Signature of Invigilator

Paper Code

BV-302

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali

Examination December -2022

बी. ए. व्याकरण, तृतीयसत्रम्

व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्

संस्कृतव्याकरण (6)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्काः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(काशिकातः)

१. पृष्ठेषु चतुर्षु सूत्रेषु द्वयोः काशिकारीत्या व्याख्यानम्।

(5 x2 =10)

1. अकर्त्तरि च कारके संज्ञायाम्।
2. हेतुहेतुमतोर्लिङ्।
3. यासुद् परस्मैपदेषूदात्तो ङिच्।
4. समानकर्त्कयोः पूर्वकाले।

२. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्।

(2 x5 =10)

1. तुमुन्पुलौ क्रियायां क्रियार्थायाम्।
2. हस्तादाने चेरस्तेये।
3. हिंसार्थानां च समानकर्मकाणाम्।
4. पर्याप्तवचनेष्वलमर्थेषु।
5. लिङ्गशिषि।
6. समानकर्त्केषु तुमुन्।
7. प्रे स्त्रोऽयङ्गे।

३. पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानम्।

(2 x5 =10)

1. इकवको वक्तव्यः।
2. घञर्थे कविधानं स्थास्नापाव्यधिहानियुध्यर्थम्।
3. शृ वायुवर्णनिवृत्तेषु।
4. जवसवौ छन्दसि वक्तव्यौ।

5. आस्यं व्यादाय स्वपिति।
6. व्याधिमत्स्यबलेष्विति वक्तव्या।
7. परिदिवने ह्वस्तनी भविष्यदर्थे वक्तव्या।

४. प्रदत्तासु तिसृषु कारिकासु शङ्कासु द्वयोर्व्याख्यानम्। (5 x2 =10)

1. 'अभिविद्यौ भाव इनुण्' इत्यत्र भाव इति वर्तमाने पुनर्भावग्रहणं किमर्थम्?
2. संस्थेति रूपं सम्यक् अस्ति न वा? कथम्? (संस्था) इति।
3. नाम च धातुजमाह प्रकृतेश्च तदूहम्॥

५. प्रदत्तेषु पञ्चसु शब्देषु/शङ्कासु त्रयाणां सिद्धिः/समाधानम्। (5 x2 =10)

1. आखरः
2. मा कार्षीः
3. विघनः।

(खण्ड - ख)

(उणादिकोषतः)

६. प्रदत्तेषु सप्तसु पञ्चानां सूत्राणाम् अर्थोदाहरणानि। (2 x5 =10)

1. शीङो ह्रस्वश्च।
2. कुर्भश्च।
3. वसेश्च।
4. नौ षदेः।
5. ऋजेश्च।
6. नञि व्यथेः।
7. चरेश्च।

७. प्रदत्तेषु सप्तसु पञ्चानां शब्दानां सिद्धयः। (2 x5 =10)

1. धान्यम्।
2. रश्मिः।
3. लक्ष्मीः।
4. पापम्।
5. सार्थः।
6. विथुरः।
7. गुरुः।

-----X-----